

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 25/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti HÍLEK a spol., a. s., Vajanského 24, Senica, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Nemčekom, Čajkovského 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 517/2015 z 9. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti HÍLEK a spol., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. decembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti HÍLEK a spol., a. s., Vajanského 24, Senica (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Cdo 517/2015 z 9. septembra 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobcu sa na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 165/2013 domáha proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, náhrady škody vo výške 292 939,11 € (pôvodne 333 512,04 €) s príslušenstvom. Sťažovateľka v tomto konaní podala na pojednávaní 15. októbra 2014 návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) do právoplatného skončenia konkurzného konania vedeného na majetok dlžníka [REDAKOVANÉ] na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 23 K 8/2014, ktorý odôvodnila tým, že výsledok tohto konkurzného konania má význam pre konanie vedené okresným súdom z hľadiska ustálenia výšky škody. Sťažovateľka uviedla, že *„Uvedené konkurzné konanie sa vedie na majetok dlžníka [REDAKOVANÉ], ktorý v rokoch 2010 a 2011 získal z majetku sťažovateľky prostredníctvom exekúcie peňažné plnenie na podklade rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 8Cb 5/2005-318 zo dňa 09.12.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob 133/2009-355 zo dňa 19.11.2009, ktoré boli z dôvodu ich nezákonnosti zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 1MOBdo/2/2012 zo dňa 30.11.2012 na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 492/2011-28 zo dňa 31. 01. 2012“*.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 165/2013-138 z 26. januára 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol a na základe odvolania sťažovateľky Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 6 Co 128/2015-144 z 29. apríla 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) potvrdil uznesenie okresného súdu.

Sťažovateľka podala proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako neprípustné.

Sťažovateľka zdôraznila, že v dovolaní podanom proti uzneseniu krajského súdu namietala porušenie zásady dvojinstančnosti konania uznesením krajského súdu a citovala obsah ňou podaného dovolania takto:

«Krajský súd v Bratislave v tomto prípade rozhodoval len o procesnom návrhu Žalobcu na prerušenie konania, teda nerozhodoval vo veci samej, avšak v uznesení vyslovil právny názor aj k samotnému predmetu žaloby (náhrade škody).

V uznesení sa uvádza (citujeme):

„Z konštantnej judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp zn. 4Cdo 199/2005, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 361/09) vyplýva, že náhrady škody voči štátu sa možno domáhať až po tom, čo sa nepodarilo vymôcť bezdôvodné obohatenie od toho, kto sa v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu obohatil. Inými slovami, ak poškodenému svedčí ako veriteľovi právo voči jeho dlžníkovi, ktoré môže úspešne uplatniť, nevzniká mu voči štátu nárok na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci z dôvodu, že škoda ešte nevznikla.

Žalobca teda vymáha od [REDAKOVANÉ] sumu 280.907,21 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia v súdnom konaní, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. Na majetok úpadcu [REDAKOVANÉ] bol vyhlásený konkurz vedený na OS v Trnave pod sp. zn. 23K/8/2014, pričom žalobca do konkurzu prihlásil svoju pohľadávku proti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v rovnakej výške, akú uplatňuje proti žalovanej v prejednávanej veci z titulu náhrady škody. Tieto skutočnosti nezakladajú dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. V tomto ohľade sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa. To, že žalobca ako veriteľ uplatnil svoje právo proti dlžníkovi [REDAKOVANÉ], má za následok, že žaloba je podaná predčasne. Za súčasného stavu totiž žalobcovi ešte žiadna škoda nevznikla. Táto mu vznikne až v prípade, že svoj nárok nevymôže proti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], t.j. v prípade, že Žaloba smerujúca proti [REDAKOVANÉ] bude zamietnutá, resp. v prípade, že uvedenej Žalobe bude vyhovené, ale žalobcovi sa v exekúcii nepodari priznanú sumu vymôcť a napokon v prípade, že svoju pohľadávku nevymôže ani v rámci konkurzu.“

Z citovaného odôvodnenia uznesenia preukázateľne a výslovne vyplýva, že odvolací súd vyjadril právny názor k dôvodnosti žaloby a teda vo veci samej, a to napriek tomu, že uznesením rozhodoval len o odvolaní žalobcu podanému proti procesnému rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorý vo veci samej zatiaľ nevydal žiadne rozhodnutie (neskončil dokonca ešte ani dokazovanie). Odvolací súd vyslovením tohto názoru neprípustným spôsobom zasiahol do rozhodovacej činnosti súdu prvého stupňa, pretože týmto názorom bez opory v zákone (O. s. p.) ovplyvňuje budúce právne posúdenie veci samej zo strany konajúceho sudcu súdu prvého stupňa.

Podľa nášho názoru Krajský súd v Bratislave uznesením porušil princíp dvojinštančnosti súdneho konania a právo žalobcu na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, garantované v Ústave Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1), Listine základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1) a Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1). Obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa, prejedнала v dvojinštančnom konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 199/2007).

Ak by aj odvolací súd bol oprávnený v uznesení vysloviť právny názor vo veci samej (čo popierame), tak pre taký prípad zastávame názor, že odvolací súd právny názor o čase vzniku škody a predčasnosti žaloby po právnej stránke nedostatočne odôvodnil - v tomto smere ide o nepreskúmateľné (arbitrárne) rozhodnutie. Predovšetkým z uznesenia vôbec nevyplýva, na základe akých právnych noriem by mal žalobca ako poškodený najskôr vymáhať bezdôvodné obohatenie od [REDAKOVANÉ].

Odvolací súd v uznesení vyslovil právny názor, že žalobcovi vznikne škoda až v prípade, že svoj nárok nevymôže proti [REDAKOVANÉ], t. j. v prípade, že žaloba smerujúca proti [REDAKOVANÉ] bude zamietnutá, resp. v prípade, že uvedenej žalobe bude vyhovené, ale žalobcovi sa v exekúcii nepodarí priznanú sumu vymôcť a napokon v prípade, že svoju pohľadávku nevymôže ani v rámci konkurzu. Podľa nášho názoru odvolací súd pri zaujímaní tohto názoru nevzal do úvahy tieto skutočnosti:

a) žalobca v písomnom podaní zo dňa 16.09.2014 informoval Okresný súd Bratislava I o tom, že správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] v Obchodnom vestníku č. 156/2014 zo dňa 14.08.2014 informuje o súpise (špecifikácii) majetku tohto

úpadcu [REDACTED] – podľa tohto súpisu je majetok úpadcu [REDACTED] v celkovej súpisovej hodnote 12.657,- EUR (to samozrejme neznamená, že v tejto výške bude aj speňažený),

b) pri zohľadnení uvedenej výšky súpisovej hodnoty majetku sa dá očakávať, že výťažok v konkurze [REDACTED] nebude postačovať ani na trovy konkurzu,

c) pri zohľadnení uvedenej výšky súpisovej hodnoty majetku sa dá očakávať, že pohľadávka žalobcu nebude v konkurze [REDACTED] uspokojená ani čiastočne,

d) na základe zoznamu pohľadávok možno po zrušení konkurzu podať návrh na výkon rozhodnutia alebo exekúciu pre zistenú pohľadávku, ktorú úpadca v lehote určenej správcom výslovne nenamietol (§ 105 prvá veta zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov) – z tejto zákonnej úpravy vyplýva, že žalobca bude mať exekučný titul na pohľadávku voči [REDACTED] na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 280.907,21 EUR s príslušenstvom, a to vo forme zoznamu pohľadávok v konkurze [REDACTED] a nebude teda k tejto pohľadávke už musieť získať exekučný titul v súdnom konaní, ktoré inicioval vzájomným návrhom na Okresnom súde Senica (pôvodne bolo vedené pod sp. zn. 18Cb 17/2013 a v súčasnosti je vedené pod sp. zn. 8Cb 79/2014, ale je prerušené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na [REDACTED]),

e) exekučný titul žalobcu vo forme zoznamu pohľadávok v konkurze [REDACTED] bude prakticky nepoužiteľný, nakoľko po zrušení konkurzu [REDACTED] nebude možné exekúciu vykonať pre nedostatok majetku.

Máme za to, že vyššie uvedené skutočnosti sú právne významné pre posúdenie otázky vzniku škody a predčasnosti žaloby žalobcu, o ktorej sa vyjadril odvolací súd v uznesení.

Odvolací súd v uznesení uviedol: „Žalobca teda vymáha od [REDACTED] sumu 280.907,21 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia v súdnom konaní, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. Na majetok úpadcu [REDACTED] bol vyhlásený konkurz vedený na OS v Trnave pod sp. zn. 23K/8/2014, pričom žalobca do konkurzu prihlásil svoju pohľadávku proti [REDACTED] v rovnakej výške, akú uplatňuje proti žalovanej v prejednávanej veci z titulu náhrady škody tieto skutočnosti nezakladajú dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.“

Odvolací súd vôbec neodôvodnil (nevysvetlil) svoj názor o tom, že uvedené skutočnosti nezakladajú dôvod na porušenie konania »

Sťažovateľka v samotnej sťažnostnej argumentácii, ktorou namieta porušenie ňou označených práv uznesením najvyššieho súdu, uviedla:

«Ako sme už vo vyššie citovanom texte uviedli, v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR bol už vyslovený názor, že obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa, pre jednala v dvojinštančnom konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 199/2007).

Hoci sťažovateľka v dovolaní výslovne poukázala na porušenie princípu dvojinštančnosti konania pri rozhodovaní Krajského súdu v Bratislave o odvolaní sťažovateľky a Najvyšší súd SR si bol tohto dôvodu Dovolania vedomý, tak vo svojom Uznesení, ktoré napádame touto ústavnou sťažnosťou, sa Najvyšší súd SR k porušeniu tohto princípu vôbec nevyjadril. Najvyšší súd SR vôbec nezaujal stanovisko k tomu,

a) či Krajský súd v Bratislave mal vzhľadom na princíp legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy) oprávnenie v procesnom rozhodnutí zaujímať právny názor k meritu veci v štádiu konania pred súdom prvého stupňa, v ktorom ešte nebolo vykonané resp. skončené dokazovanie vo veci samej,

b) a ak by takéto oprávnenie mal, tak či vyslovený právny názor Krajského súdu v Bratislave o predčasnosti žaloby je správny. ...

Uznesenie Najvyššieho súdu SR nie je vo vzťahu k dovolacím dôvodom riadne odôvodnené, jeho odôvodnenie nie je úplné a dostatočné, v dôsledku čoho bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

Naviac v odôvodnení Uznesenia možno konštatovať aj určitú zmätočnosť, keď na str. 4 v druhom odseku sa uvádza: „... (v danej veci proti uzneseniu o predbežnom opatrení) ...“ čo je v rozpore so skutočnosťou (v našom prípade išlo o uznesenie o prerušení resp. neprerušení konania).»

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci jej sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti HÍLEK a spol, a. s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 517/2015 zo dňa 09.09.2015 porušené boli.

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 517/2015 zo dňa 09.09.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

3. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť obchodnej spoločnosti HÍLEK a spol, a. s. náhradu trov konania v sume 296,44 €...na účet jej právneho zástupcu JUDr. Lubomíra Nemčeka, advokáta... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi

napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté jej dovolanie proti uzneseniu krajského súdu ako neprípustné.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na

spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho konania považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

Sťažovateľka v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie namieta podľa nej arbitrárny záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania proti uzneseniu krajského súdu, ktorým krajský súd potvrdil na základe odvolania sťažovateľky uznesenie okresného súdu o zamietnutí jej návrhu na prerušenie konania. Podľa sťažovateľky vada konania spočívajúca v odňatí možnosti konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP] a zakladajúca prípustnosť dovolania proti uzneseniu krajského súdu bola daná tým, že krajský súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení vyslovil závery vo vzťahu k meritu veci (dôvodnosti, resp. predčasnosti samotnej žaloby sťažovateľky, ktorou sa domáhala proti Slovenskej republike náhrady škody), čím mal porušiť zásadu dvojinstančnosti konania a svoje závery o dôvodnosti zamietnutia návrhu sťažovateľky na prerušenie konania náležite neodôvodnil.

Ústavný súd vychádzajúc z uvedených právnych názorov a v nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska ústavnej udržateľnosti záverov najvyššieho súdu o absencii dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania proti uzneseniu krajského súdu, resp. z hľadiska dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu.

Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky vo všeobecnosti upravujú ustanovenia § 236 a nasl. OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 OSP. V posudzovanom prípade dovolací súd konštatoval, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, a to ani sťažovateľkou označeného ustanovenia § 237 písm. f) OSP, preto dovolanie sťažovateľky odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu dospel k záveru, že sťažnostná argumentácia sťažovateľky nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa relevantne vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými v danej veci pre posúdenie prípustnosti dovolania sťažovateľky a svoje závery dostatočne odôvodnil. Ústavný súd preto nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup a rozhodnutie mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Právny záver najvyššieho súdu, na základe ktorého odmietol dovolanie sťažovateľky, je založený na racionálnom, podrobnom a pritom ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania. Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi zo strany najvyššieho súdu, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd tak považuje odôvodnenie jeho rozhodnutia za nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny ani čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd poznamenáva, že rozhodnutie, ktoré bolo predmetom prieskumu najvyššieho súdu z hľadiska danosti väd konania zakladajúcich prípustnosť dovolania, nebolo konečným meritórnym rozhodnutím ani kasačným rozhodnutím vo vzťahu k meritórnému rozhodnutiu okresného súdu, preto akékoľvek závery v ňom vyslovené k samotnému meritu veci nemohli narušiť zásadu dvojinstančnosti konania.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania (najmä jeho petitom), okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, o aký nejde v danej veci. Sťažovateľka, kvalifikovane zastúpená advokátom, sa nedomáhala preskúmania ústavnosti odvolacieho

rozhodnutia (uznesenia krajského súdu), z tohto dôvodu ústavný súd uznesenie krajského súdu neposudzoval.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2016